

Normalt taler man ikke om en dames alder, men når snakken drejer sig om Etna, - altså hende den billedskønne vulkan på Sicilien, går det vel an. Specielt når alderen er 500.000 år!

MØDET MED ETNA

- en temperamentsfuld, gammel dame

TEKST OG FOTO: SVEN PETERSEN

Så mange år er gået, siden Europas mægtigste og mest aktive vulkan opstod. Og så længe mennesker har levet på Sicilien, har de levet med, frygtet og sikkert også beundret mastodonten, som kan ses på hele den østlige del af øen. At benævne vulkanen i hunkøn, er sicilianernes måde at vise respekt, hengivenhed og ærefrygt på.

Uanset hvor man bevæger sig rundt på Øst-Sicilien, kan man ikke undgå at se den mægtige vulkan. Morgen og aften fik vi tyde-

ligst indtryk af vulkanens kolossale dimensioner; midt på dagen var toppen ofte gemt væk i skyer. Man er vel en dame, som ikke stiller skønheden til skue sådan i tide og utide...

En aftenstund, hvor Solen sender sine sidste stråler gennem røgfanen og fremkalder den flotteste farvesymfoni, glemmer man aldrig! Vi forstår godt sicilianernes fascination af deres vulkan.

En mangeårig drøm

I mange år havde min kone Kitta og jeg talt om, at en af vores første, længerevarende

campingture som pensionister skulle gå til Sicilien. Ned til citrontræerne, den gode vin, det smukke landskab, kulturarven fra den græske og romerske oldtid - ja, det hele...

Så midt i april, hvor anemonerne herhjemme så småt var begyndt at pryde skovbunden i de danske bøgeskove, trak vi Hymer'en sydpå. Vi ville ned for at møde foråret under sydligere himmelstrøg. Det blev til en herlig 6-ugers "pensionist-udflugt".

Efter 5 overnatninger i Rom, hvor vi bl.a. på Peterspladsen overværede Pavens store messe Påskedag, gik vores tur videre sydpå

ned langs Middelhavs-kysten. Det blev til en perlerække af uforglemmelige oplevelser, bl.a. i Napoli, Pompeji, Sorrento, Amalfi, Paestum plus alle de små, vidunderlige kystbyer.

Camping Mokambo

Den 7. maj nåede vi så færgen fra Reggio di Calabria til Messina på Sicilien. Tidligere på turen havde vi af nogle hollændere fået anbefalet pladsen Camping Mokambo i den lille badeby Fondachello på den sicilianske østkyst. Det er ca. midtvejs mellem byerne Taormina og Catania.

Pladsen ligger meget ideelt, hvis man vil studere Etna lidt nærmere. Fra Camping Mokambo er der den flotteste udsigt op til vulkanen, som oven i købet ligger betryggende langt væk, vel omkring 12-15 km i luftlinje. Det vil sige, at man roligt kan lægge sig til at sove om aftenen - i sikker forvisning om, at man ikke vil være i fare ved et af de spektakulære udbrud, man kan opleve en gang imellem.

Vi valgte bevidst at prioritere oplevelsen af Etna meget højt. Vi ville så meget rundt på og omkring vulkanen, som vi kunne komme i vores egen bil. Derimod fravalgte vi de guidede ture med skiliftene og Unimog-busserne op mod kraterranden. En tysk nabo på campingpladsen frarådede os at spendere de over 100 €, som de havde givet, - for at komme op og gå i tåge og regndis. Forårsvejret i højden var for ustabil om dagen, sagde de.

Når vi vågnede om morgenen, var vores første gøremål at rulle gardinet op og se op

til vulkanen - blot for at konstatere, at alt var, som det skulle være. De fleste dage kunne vi i øvrigt se, at der endnu en gang var faldet nysne i nattens løb. Men der var liv i Damen! De fem dage, vi boede på Sicilien, kom der faktisk konstant grå og hvid damp og røg oppe fra toppen.

Etna Sud - Rifugio Sapienza

Første dag efter vores ankomst valgte vi at køre op på vulkanen fra syd. Fra campingpladsen er det ikke svært at finde vejen; overalt er der vejskilte, der viser op til Etna Sud. Vores gps og Michelin-kortbog var desuden til stor hjælp.

I byen Nicolosi fik vi de første, håndgribelige tegn på vulkanens tidligere aktiviteter. Overalt var der lava-asker. Vi så en ældre mand gå og kultivere oppe bagerst på sin lille mark med vinstokke. Jeg bad om lov til at tage billeder af ham. Det fik ham til at spørge, om vi var tyske turister. Da jeg fortalte, at vi var danske, kom der et bekræftende nik fra ham.

Vi har læst, at vin, som dyrkes her på Etnas skråninger, skulle være noget helt særligt. Vi fik ikke efterprøvet påstanden.

Gennem et barskt, forrevet lava-landskab nåede vi op i 1950 meters højde til Rifugio Sapienza, en turiststation med en mægtig plads til flere hundrede biler og turistbusser. Udover hotel med restaurant og bar, er der en del forretninger og souvenirkiosker med alt, hvad hjertet begærer af postkort, DVD'er, smykker af bjergkrystaller, ski- og vandreudstyr osv., osv. Her ligger desuden skilif-

ten, som om vinteren sender skiløbere op til 2600 m.o.h. og om sommeren bjergvandre-re. Det er her oppe fra liftens endestation, at de terrængående busser starter.

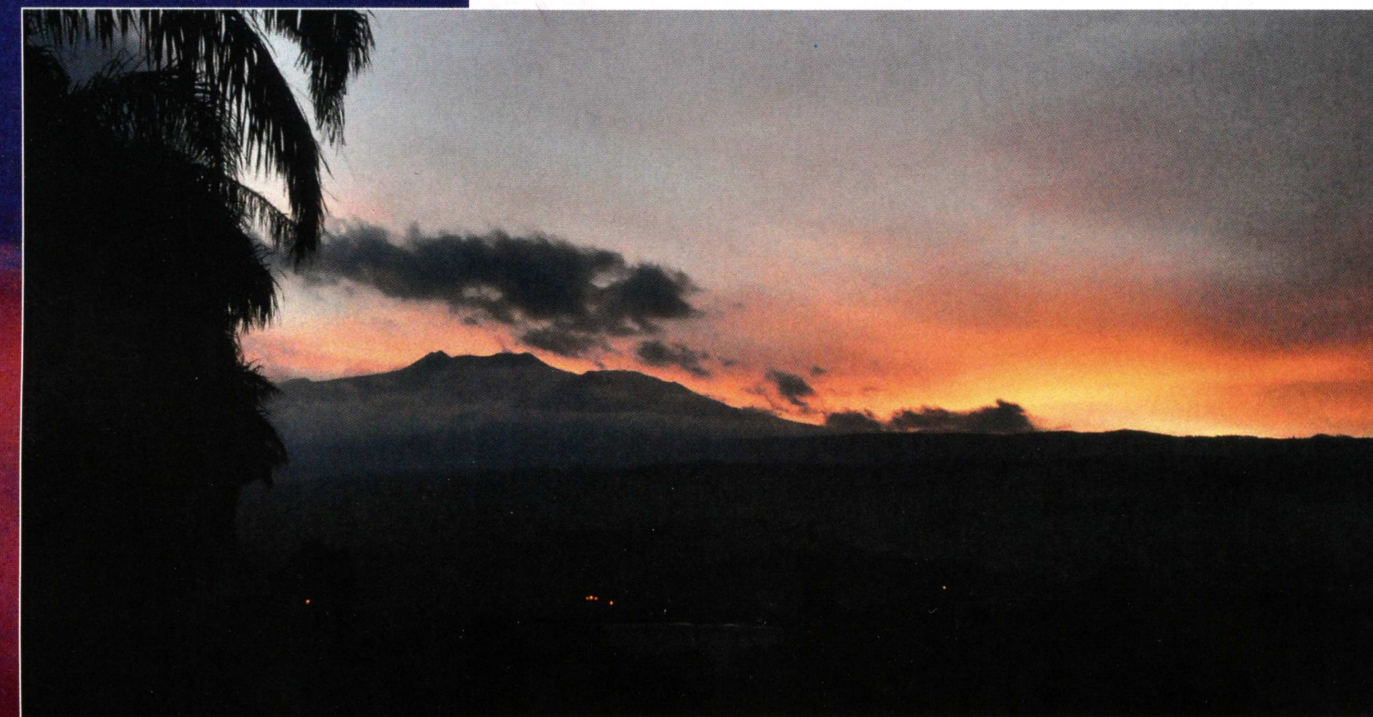
I 1983 blev hele denne turiststation og plads ødelagt af lavastrømme og jordskælv. Igen i 2002 var Rifugio Sapienza truet af ødelæggelse, men blev reddet takket være en kraftig indsats fra civilforsvaret og frivillige fra hæren, som det lykkedes med bl.a. dynamitsprængninger at lede lavastrømmene udenom turiststationen. Strømmen stoppede blot 5 m fra hotellet. Men skiliftanlægget og noget af landevejen lykkedes det ikke at redde.

Et månelandskab

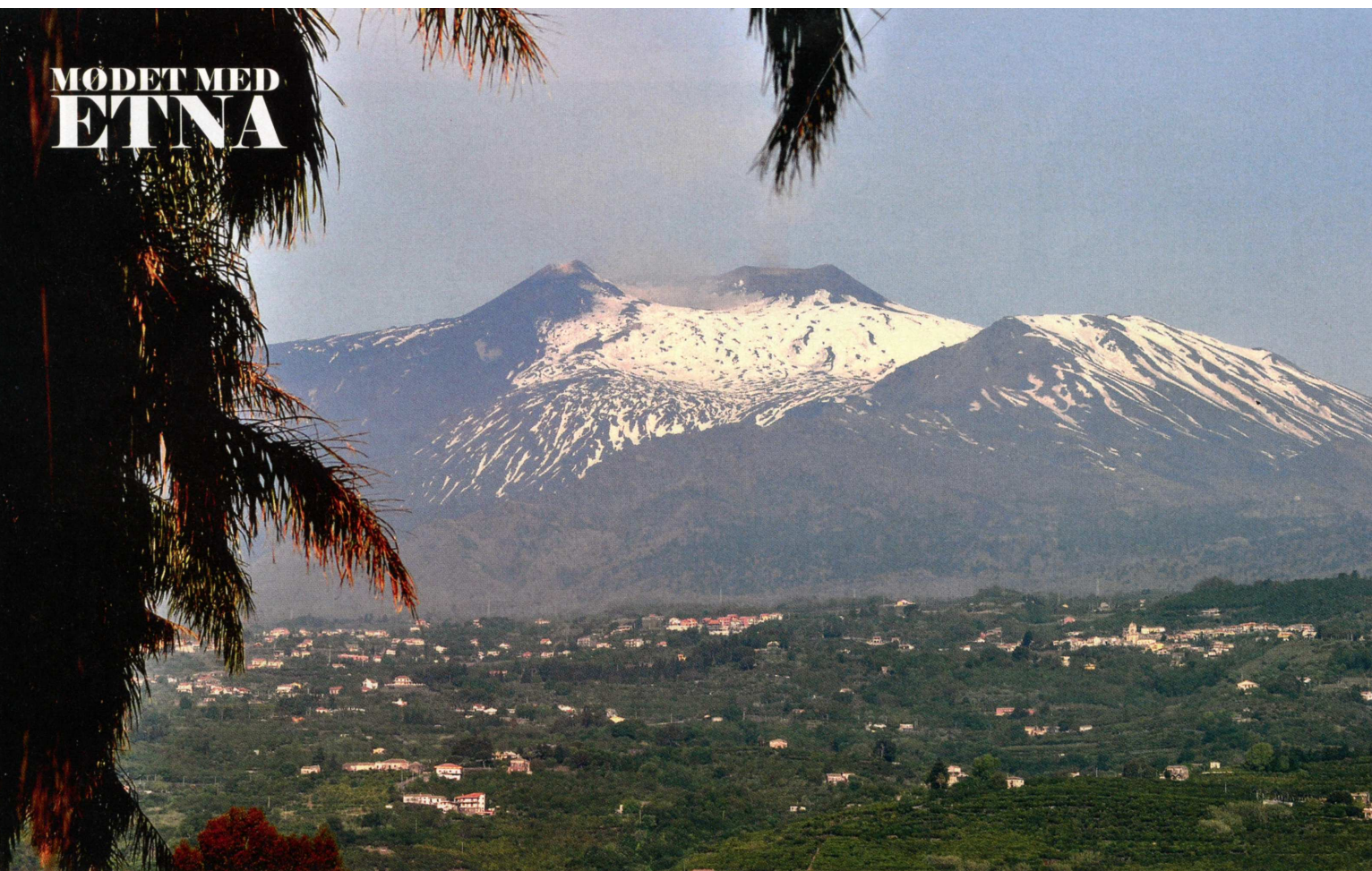
Fra turiststationen gik vi op til og rundt om krateret Silvestri i 1986 meters højde. Her oppe fra er der en fantastisk udsigt. Horisonten rundt ligger den ene kratertop ved siden af den anden. Landskabet har de forunderligste farver i alle nuancer i brunt og rødt, hist og her afbrudt af lidt grøn vegetation. Vi har læst, at der er omkring 260 større og mindre kratere spredt rundt om Etna. Enkelte kilder siger op til 400.

Vores tur på landevejen ned fra turiststationen var helt ubeskrivelig. Flere steder så vi huse, som enten var ødelagt eller blevet forladt pga. lavastrømmenes hærgen.

Da jeg på et tidspunkt var ude af bilen for at fotografere, fornemmede jeg nogle dybe, tunge drøn. Det var svært at høre præcist fra hvilken retning, lyden kom. Senere har vi fundet ud af, at det stammede fra eksplosive

MØDET MED ETNA

” Det var fuldstændig uvirkeligt at se resterne af fyrretræer stå som hvide og grå søjler næsten side om side med træer, som ikke blev berørt af den glohede lavastrøm... ”

aktiviteter dybt nede i vulkanen.

Ved synet af de ubegribelige mængder størknet stenmasse, lavablokke og -slagge, snakkede vi gang på gang om, hvor små og skrøbelige, vi mennesker egentlig er. Det er ufattelige kræfter, der slippes løs, når Moder Jord åbner op for magmakilden i 50 til 100 km.s dybde, og enorme mængder ild, sten, og lava slynges lodret til vejrs.

Stående over for denne ufattelige overmagt, kom jeg til at tænke på et citat fra 1673 af præsten og geologen Niels Steensen:

”Skønt er det, vi ser.

Skønnere det, vi har erkendt, men langt det skønneste er det, vi ikke fatter”.

Etna Nord - Piano Provenzana

Vi havde nu fået blod på tanden og valgte straks næste dag at prøve den nordlige rute op ad Etna – op til endnu en turiststation, Piano Provenzana, som om vinteren sender skiturister op til løjperne, og som om sommeren fragter bjergvandrere (med pligtig bjergfører) op i 3000 meters højde. Det er

her oppe, at Signe og Peer Neslein lavede nogle optagelser til deres DVD om Vulkanturen 2006.

Turen gik op gennem små, bitte landsbyer, vinmarker, frugtplantager og lunde med citrontræer – og endnu en gang rømmede eller ødelagte huse.

Hele området her oppe på Piano Proven-

zana i 1800 meters højde blev 27. oktober 2002 totalt ødelagt ved et vulkanudbrud. Skilift-stationen, p-pladsen, huse, kiosker, skiskole osv. blev totalt raseret.

Det var fuldstændig uvirkeligt at se resterne af fyrretræer stå som hvide og grå søjler næsten side om side med træer, som ikke blev berørt af den glohede lavastrøm, der som en rødglødende grød og slagge masede sig ned gennem landskabet.

Liftstationen, kioskerne, vejene, p-pladsen og enkelte af husene var blevet genopført – eller var ved at blive det. Til forskel fra turen op på Etnas sydside, var der her i nord næsten ikke nogen mennesker.

Jeg talte med en italiener om, hvorfor

man dog blev ved med at trodse den kolossale overmagt, når man nu ved, at det hele kan blive ødelagt ved næste udbrud – måske i nat, i morgen, om en uge eller en måned, måske til næste år... Svaret var enkelt: Penge! Sommer- og vinterturismen på Etna er så voldsom en forretning, at man gerne løber risikoen...

Ild i pipen!

De efterfølgende dage valgte vi at hellige os nogle af Siciliens øvrige seværdigheder – og ikke mindst nyde den smukke natur. Vi var jo trods alt ikke taget hertil på grund af

Etna alene.

På femtedagen, den 11. maj, som vi havde besluttet skulle være vores sidste dag på øen, tog vi til den smukke og meget romantiske by Taormina, bl.a. tiltrukket af det velbevarede, antikke græske teater.

Fra teatret er der den flotteste udsigt til Etna; herfra ku' vi se, at der da godt nok var kommet ekstraordinært meget fut i Den gamle Dame. Nu var det ret store røgfaner, der vældede ud af krateret.

Hjemme på campingpladsen igen sad Kitta på et tidspunkt inde i Hymer'en og følte det, som om nogen stod og skubbede til

vognen. Jeg var på det tidspunkt oppe i receptionen. Da jeg var tilbage ved vognen, kunne jeg også mærke rystelserne. Vi fandt senere ud af, at der i forbindelse med vulkanen i dagene fra 8. til 12. maj var registreret små skælv i størrelsesordenen 1,2 til 3,5 Richter, hvilket ikke er usædvanligt for Etna!

Lige da solen var gået ned, kunne vi se, at folk stod samlet med kikkerter og kameraser. Vi måtte ud og kigge med. Der var ”gået ild i vulkanen”. Samtidig var røgfanen blevet mørkere og mere intens. Ca. hvert andet eller tredje minut kom der et ordentligt ”prust”, hvor ild, gløder og lava stod lodret til vejrs.

MØDET MED ETNA

Vi stod og nød synet i mørkningen sammen med lejrchefens kone og pladsens øvrige 10-15 campister, indtil vi gik i seng.

Ka' du så komme ud af fjere!

Kitta havde lidt svært ved at falde i søvn den aften; hun lå og fulgte "showet" for oprullede gardiner. Lige godt midnat vækkede hun mig og sagde, at jeg da vist hellere måtte se at han finde fotostativ og telelinse frem og komme ud og få taget nogle flere og bedre billeder end tidligere på aftenen. Nu var der godt nok blus på!

Hvilket syn! Aldrig har jeg været så glad for at blive vækket. Nu løb lavaen i en flot strøm ned af bjergsiden samtidig med, at "fnysene" var blevet hyppigere og højere. Jeg fik lavet nogen dejlige optagelser af et natursceneri, vi aldrig har oplevet før – og sikkert aldrig kommer til at se igen.

Alt som før

Næste morgen var vi jo spændte på, hvordan der så ud oppe mod krateret, men Den gamle Dame lignede sig selv - som de andre morgener. Hendes natlige eskapader var der ikke noget synligt tegn på nede fra campingpladsen.

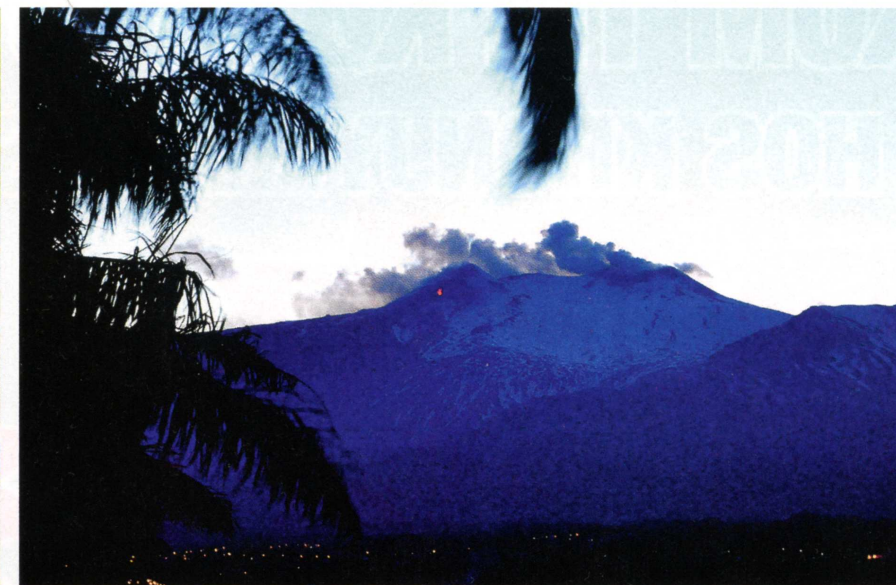
Derimod så vi på morgennyhederne på RAI-Uno, at nogle småbyer i sydlig retning

havde fået fint lag askepartikler. Lufthavnen i Catania 30 km væk havde man måttet lukke pga. aske på start- og landingsbanerne. Ligeledes var de udstationerede, danske F16-fly på den nærliggende Sigonella-base berørt.

Derimod var der i forbindelse med udbruddet ikke registreret skader på hverken personer eller bygninger.

Værtsparrer fortalte, at udbruddet var

kulmineret ved 5-tiden med prust, som nåede op i 500 meters højde, og at lavastrømmen i nattens løb var blevet ca. 4-5 gange længere, end på mine natbilleder. De fortalte desuden, at udbruddet havde været på østflanken af det såkaldte Sydøstkrater, et af de 4 kraterer, som udgør Etna's top. De var forresten ret uimponerede af nattens hændelser, - men meget begejstrede for mine billeder...

Tak for denne gang, Etna

Planmæssigt pakkede vi efter morgenmadsammen og forlod Sicilien og begav os videre på vores "pensionistudflugt" til en mængde nye oplevelser rundt om "Hælen" og op langs den utroligt smukke Adriaterkyst.

Men Sicilien glemmer vi aldrig! Og sikken et afskedsfyrværkeri, Den gamle Dame havde arrangeret til ære for os. Sådan føler vi i hvert fald...

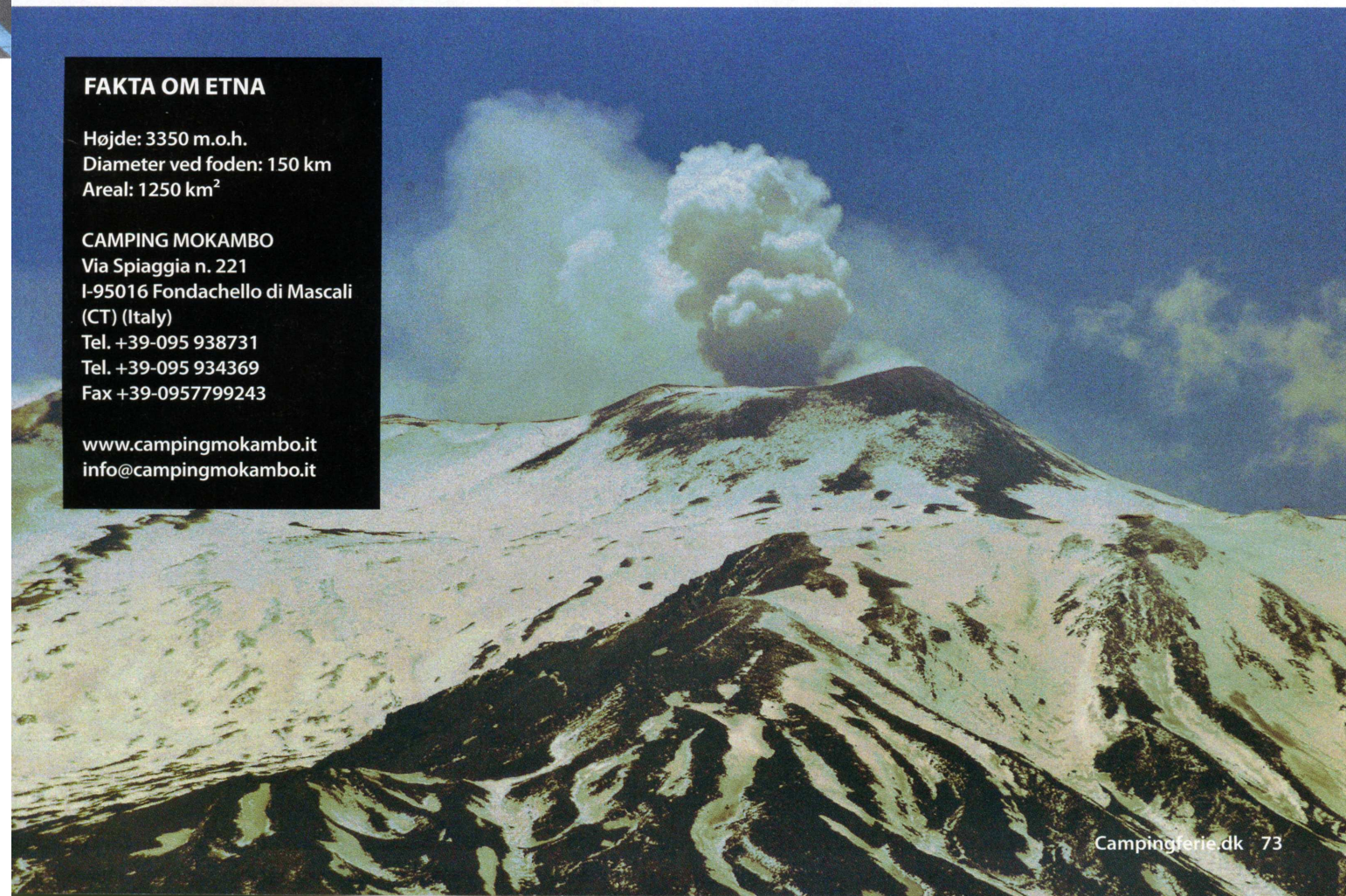
Et lille PS: Efter vi er kommet hjem, har der været et større antal udbrud i lighed med det, vi var vidner til den nat i maj...

FAKTA OM ETNA

Højde: 3350 m.o.h.
Diameter ved foden: 150 km
Areal: 1250 km²

CAMPING MOKAMBO
Via Spiaggia n. 221
I-95016 Fondachello di Mascalì
(CT) (Italy)
Tel. +39-095 938731
Tel. +39-095 934369
Fax +39-0957799243

www.campingmokambo.it
info@campingmokambo.it

Campingferie.dk 73